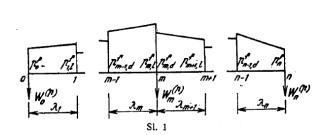
Elastične težine

Kada je opterećenje fiktivnog nosača komplikovano, uticaje T^f i M^f određujemo numerički. Pri tome uticaje od p^f i m^f zamenjujemo koncentrisanim silama u tačkama za koje tražimo pomeranja, odnosno obrtanja. Te sile obilježavamo sa W I nazivamo ih elastičnim težinama.

1. Linearna promjena između čvorova

- Fiktivno opterećenje p^f

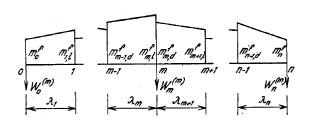
$$W_0^{(p)} = \frac{\lambda_1}{6} (2 p_0^f + p_{1,l}^f),$$

$$W_m^{(p)} = \frac{\lambda_m}{6} (p_{m-1,d}^f + 2p_{m,l}^f) + \frac{\lambda_{m+1}}{6} (2p_{m,d}^f + p_{m+1,l}^f),$$

$$m = 1, 2, \dots m-1$$

$$W_n^{(p)} = \frac{\lambda_n}{6} (p_{n-1,d}^f + 2 p_n^f).$$

- Fiktivno opterećenje m^f

$$W_0^{(m^f)} = -\frac{m_0^f + m_{1,l}^f}{2}$$
 $W_m^{(m^f)} = \frac{m_{m-1,d}^f + m_{m,l}^f}{2} - \frac{m_{m,d}^f + m_{m+1,l}^f}{2},$
 $m = 1, 2, ..., n-1,$
 $W_n^{(m^f)} = \frac{m_{n-1,d}^f + m_n^f}{2}.$

Ukoliko nema skokova kod opterećenja

$$W_0^{(p)} = \frac{\lambda}{6} (2 p_0^f + p_1^f), \qquad W_0^{(m^f)} = \frac{m_0^f + m_1^f}{2},$$

$$W_m^{(p)} = \frac{\lambda}{6} (p_{m-1}^f + 4 p_m^f + p_{m+1}^f), \qquad m = 1, 2, \dots, n-1,$$

$$W_m^{(m^f)} = \frac{m_{m-1}^f - m_{m+1}^f}{2}, \qquad m = 1, 2, \dots, n-1,$$

$$W_n^{(p)} = \frac{\lambda}{6} (p_{n-1}^f + 2 p_n^f), \qquad W_n^{(m^f)} = \frac{m_{n-1}^f + m_n^f}{2}.$$

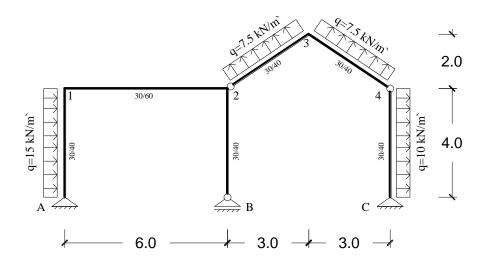
2. Promjena opterećenja po zakonu kvadratne parabole

$$W_0^{(p)} = \frac{\lambda}{24} (7p_0^f + 6p_1^f - p_2^f),$$

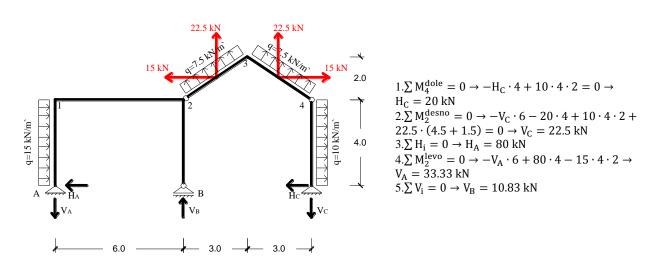
$$W_m^{(p)} = \frac{\lambda}{12} (p_{m-1}^f + 10p_m^f + p_{m+1}^f), \qquad m = 1, 2, ..., n - 1,$$

$$W_n^{(p)} = \frac{\lambda}{24} (7p_n^f + 6p_{n-1}^f - p_{n-2}^f).$$

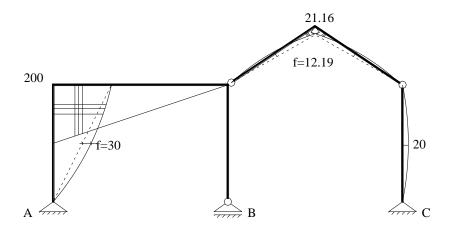
Zadatak: Za nosač na slici odrediti dijagram vertikalnog pomeranja poteza 1-2-3-4, sa ordinatama na svakih 1.5m, usled jednovremenog delovanja datog opterećenja i temperature u osama štapova A-1, B-2 ($\mathbf{t^0} = +25^{\circ}\text{C}$). Geometrijske karakteristike poprečnih presjeka date su na slici. Uticaj normalnih sila na deformaciju zanemariti. $\mathbf{E} = 3 \cdot \mathbf{10^7} \, kN/m^2$, $\alpha_t = \mathbf{10^{-5}} \, \frac{1}{\circ c}$

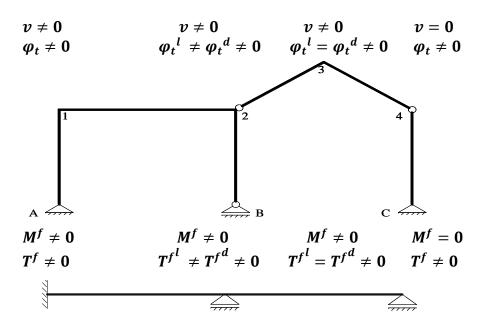
a) Reakcije oslonaca i dijagrami presečnih sila

- dijagram momenata savijanja (M [kNm])

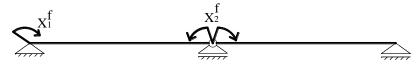

- Određivanje fiktivnog nosača

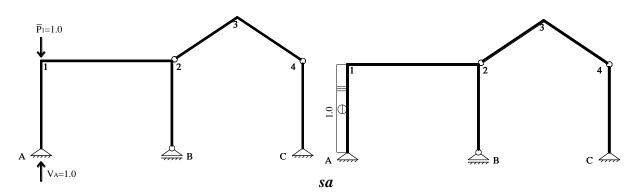

$$n=Z_s+Z_k+Z_o+Z_u-2K=2+1+4+1-2\cdot 3 \\ =2 \ x \ stat. \ noedređen \ fiktivnii \ nosač$$

-Osnovni sistem datog statički neodređenog fiktivnog nosača

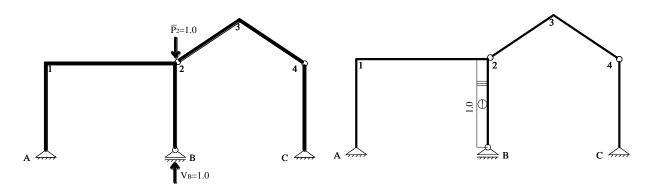

-Statički neodređena fiktivna veličina X_1^f - Dijagram normalnih sila usled generalisane sile $(\overline{N})$

$$X_1^f = \int \overline{N} \, \alpha_t \, t^o \, d_s = -1 \cdot 25 \cdot 10^{-5} \cdot 4 = -1 \cdot 10^{-3}$$

-Statički neodređena fiktivna veličina $m{X}_2^f$ - Dijagram normalnih sila usled generalisane sile $(\overline{m{N}})$

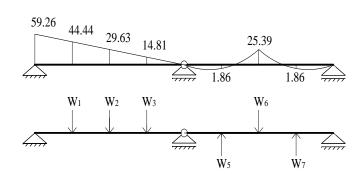

$$X_2^f = \int \overline{N} \, \alpha_t \, t^o \, d_s = -1 \cdot 25 \cdot 10^{-5} \cdot 4 = -1 \cdot 10^{-3}$$

- Fiktivno opterećenje raspodeljenim silama

$$I_c = \frac{0.3 \cdot 0.4^3}{12} = 1.6 \cdot 10^{-3} m^4, \qquad EI_c = 48000 kNm^2$$

$$p^f = \left(\frac{M}{EI} + \alpha_t \frac{\Delta t^o}{h}\right) \frac{1}{\cos \alpha} \rightarrow EI_c p^f = \frac{I_c}{I} M \frac{1}{\cos \alpha}$$

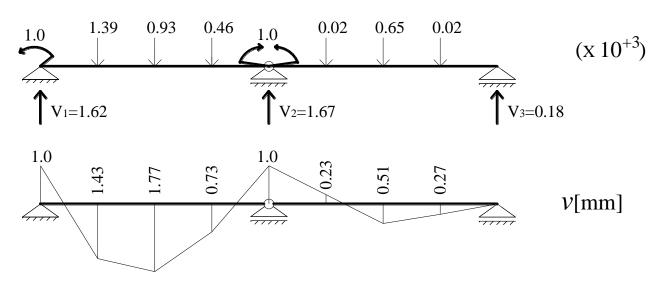
$$W_{1} = \frac{1.5}{6} (59.26 + 4 \cdot 44.44 + 29.63) = 66.66$$

$$W_{2} = \frac{1.5}{6} (44.44 + 4 \cdot 29.63 + 14.81) = 44.44$$

$$W_{3} = \frac{1.5}{6} (29.63 + 4 \cdot 14.81 + 0) = 22.22$$

$$W_{5} = W_{7} = \frac{1.5}{12} (0 + 10 \cdot 1.86 - 25.39) = -0.85$$

$$W_{6} = \frac{1.5}{12} (-1.86 + 10 \cdot 25.39 - 1.86) = 31.27$$

Statički neodređeni nosači - Metod sila

Uslovi ravnoteže:

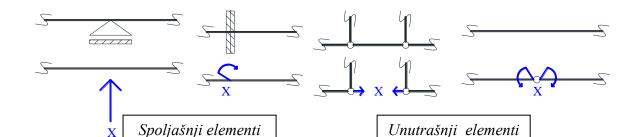
$$\sum H_i = 0; \sum V_i = 0; \sum M_i = 0$$

$$2k + m$$

Nepoznate:

- -Reakcije oslonaca Coi Zo
- -Momenti ulještenja Cui Zu
- -Sile u štapovima Sik Zs
- -Momenti Mik i Mki Zk + m

Kriterijum za statički neodređen nosač: $\boldsymbol{Z}_s + \boldsymbol{Z}_k + \boldsymbol{Z}_o + \boldsymbol{Z}_u + \boldsymbol{m} > 2\boldsymbol{K} + \boldsymbol{m}$ Statička neodređenost: $n = \boldsymbol{Z}_s + \boldsymbol{Z}_k + \boldsymbol{Z}_o + \boldsymbol{Z}_u - 2\boldsymbol{K}$ Statički neodređene veličine: $X_1, X_2, \dots, X_n$

Jednačina statičke neodređenosti: $\sum \delta_{ij} \cdot x_j + \delta_{ijk}$

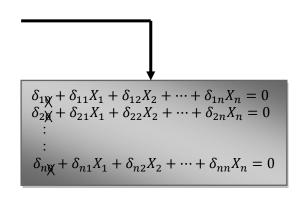
$$\delta_{ij} = \int \frac{M_i M_j}{EI} d_s + \int \frac{N_i N_j}{EF} d_s + \int k \frac{T_i T_j}{FG} d_s$$

$$\delta_{iN} = \delta_{i0} + \delta_{it} + \delta_{ic}$$

$$\delta_{io} = \int \frac{M_i M_o}{EI} d_s + \int \frac{N_i N_o}{EF} d_s + \int k \frac{T_i T_o}{FG} d_s$$

$$\delta_{it} = \int M_i \alpha_t \frac{\Delta t}{h} d_s + \int N_i \alpha_t t^{\circ} d_s$$

$$\delta_{ic} = -\sum C_i \, c_i$$

Nepoznate određujemo super pozicijom: $Z = Z_0 + Z_1X_1 + Z_2X_2 + \cdots + Z_nX_n$ Postupak proračuna:

- 1. Određivanje statičke neodređenosti
- 2. Usvajanje (izbor) osnovnog sistema
- 3. Određivanje redukovanih dužina
- 4. Dijagrami Mo, No, To, $\alpha_t \frac{\Delta t}{h}$, $\alpha_t t^{\circ}$, C od spoljašnjeg dejstva
- 5. Dijagrami Mi, Ni, Ti za stanja Xi=1,0
- 6. Koeficijenti uz nepoznate δ_{ij}
- 7. Slobodni članovi δ_{i0}
- 8. Uslovne jednačine
- 9. Uticaji na statički neodređenom nosaču